

การตะยัมมูม (การใช้ดินฝุ่นแทนการใช้น้ำ)

[ไทย]

التيمم

[باللغة التايلاندية]

มุหัมมัด บิน อิบรอฮีม บิน อับดุลลอฮ์ อัด-ตุวายญีรีย

محمد بن إبراهيم بن عبدالله التويجري

แปลโดย: ดานีเยา เจะสนิ

ترجمة: دانيا جيء سنك

ตรวจทาน: อัสรัน นิยมเดชา

مراجعة: عصرا نئيوم ديشا

จากหนังสือ: มุคตะศ็อร อัล-ฟิกฮฺ อัล-อิสลามีย

المصدر: كتاب مختصر الفقه الإسلامي

สำนักงานความร่วมมือเพื่อการเผยแพร่และสอนอิสลาม อัล-รีอบวะฮฺ กรุงริยาด

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض

1429 – 2008

islamhouse.com

8- การตะยัมมูม (การใช้ดินฝุ่นแทนการใช้น้ำ)

- การตะยัมมูม คือการใช้มือทั้งสองข้างตบบนดินฝุ่นโดยตั้งใจเอาเพื่อได้รับอนุโลมให้ใช้ทำการละหมาดได้ เป็นต้น
- การตะยัมมูม เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของประชาชาติอิสลาม และเป็นสิ่งที่ทดแทนการชำระทำความสะอาดโดยการใช้น้ำ
- อิสลามได้กำหนดให้ผู้ที่มิหะดัษเล็กหรือหะดัษใหญ่ทำการตะยัมมูมได้หากที่ไม่สามารถใช้น้ำได้ ซึ่งบางครั้งอาจหาน้ำใช้ ไม่พบหรืออาจมีหรือหาน้ำใช้พบแต่ถ้าใช้แล้วจะมีอันตรายต่อร่างกาย หรือบางครั้งอาจไม่สามารถที่จะใช้น้ำได้

อัลลอฮฺตะอาลาได้ตรัสว่า

«وَأِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ»

ความว่า “และหากพวกเจ้าป่วยหรืออยู่ในการเดินทางหรือคนหนึ่งคนใดในพวกเจ้ามีการถ่ายทุกข์หรือได้สัมผัสหญิงมา แล้วพวกเจ้าไม่พบน้ำก็จงมุ่งหาฝุ่นดินที่สะอาด จงลูบไบหน้าและมือทั้งสองของพวกเจ้าจากฝุ่นดินนั้น” (อัลมาอิดะฮฺ : 6)

- อนุญาตให้ตะยัมมูมด้วยทุกสิ่งที่อยู่บนพื้นดินซึ่งมีความสะอาดไม่ว่าจะเป็นดินฝุ่นหรือดินทรายหรือดินกรวดหรือดินโคลนเปียกหรือแห้ง

วิธีการทำตะยัมมูม

ให้ตั้งใจเอาเพื่อทำตะยัมมูม แล้วใช้ฝ่ามือทั้งสองตบลงบนฝุ่น หลังจากนั้นใช้ฝ่ามือทั้งสองนั้น ลูบไบหน้าแล้วลูบมือทั้งสอง โดยการลูบหลังมือขวาโดยใช้ฝ่ามือซ้ายและลูบหลังมือซ้ายโดยใช้ฝ่ามือขวา ซึ่งบางครั้งอาจเริ่มลูบมือทั้งสองก่อนการลูบหน้าก็ได้

1- มีจากรายงานจากอับดุลเราะห์มาน อิบน์ อับซัยย จากบิดาของท่านได้กล่าวว่า

جَاءَ رَجُلٌ إِلَىٰ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ فَقَالَ إِنِّي أَجَبْتُ فَلَمْ أُصِبِ الْمَاءَ فَقَالَ عَمَّارُ بْنُ يَاسِرٍ لِعُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ أَمَا تَذَكُرُ أَنَا كُنَّا فِي سَفَرٍ أَنَا وَأَنْتَ فَأَمَّا أَنْتَ فَلَمْ تُصَلِّ وَأَمَّا أَنَا فَتَمَعَّكْتُ فَصَلَّيْتُ فَذَكَرْتُ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

وَسَلَّمَ : «إِنَّمَا كَانَ يَكْفِيكَ هَكَذَا» فَضَرَبَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِكَفِّهِ الْأَرْضَ
وَنَفَخَ فِيهَا ثُمَّ مَسَحَ بِهَا وَجْهَهُ وَكَفِّهِ

ความว่า “มีชายคนหนึ่งไปหาท่านอุมัร อิบน์ อัลค็อฏฏอบ เราะชะฎียัลลอฮุอันฮุ แล้วกล่าวว่า
ครั้งหนึ่งฉันมีญะนาบะฮุ และฉันหาวิธีที่จะใช้ชำระไม่ได้ แล้วอัมมาร อิบน์ ยาสิร ก็ได้กล่าว
แก่ท่านอุมัร อิบน์ อัลค็อฏฏอบ เราะชะฎียัลลอฮุอันฮุ ว่าท่านยังจำได้มั้เมื่อตอนที่เราเดินทางไป
ด้วยกัน ซึ่งท่านนั้นมิได้ทำอะไรมา ส่วนฉันใช้วิธีเกลือกกลิ้งร่างกายกับพื้นดินแล้วก็ทำ
ละหมาด ฉันได้เล่าเหตุการณ์ดังกล่าวให้ท่านนบี ค็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ฟัง แล้ว
ท่านก็บอกว่า “ความจริงแล้วท่านเพียงแค่นี้ก็เป็นการพอแล้ว (หลังจากนั้นท่านนบี
ได้สาธิตวิธีทำตะยัมมุมนำให้ดู) และท่านนบี ได้ใช้ฝ่ามือทั้งสองตบลงบนพื้นดิน แล้วก็เป่าฝุ่น
ที่ฝ่ามือทั้งสองแล้วจึงใช้มือทั้งสองลูบใบหน้าและมือทั้งสองข้าง” (มุตตะพะกุน อะลัยฮุ
โดยมีบันทึกในอัลบुकอรียุ เลขที่ : ๓๓๘ จำนวนนี้เป็นของอัลบुकอรียุและมุสลิม เลขที่:
๓๖๘)

2- มีรายงานจากท่านอัมมาร เราะชะฎียัลลอฮุอันฮุมา ได้กล่าวเกี่ยวกับการทำตะยัมมุมนำให้ได้ว่า ท่านนบี
ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวว่า

فَقَالَ إِنَّمَا كَانَ يَكْفِيكَ أَنْ تَصْنَعَ هَكَذَا فَضَرَبَ بِكَفِّهِ ضَرْبَةً عَلَى الْأَرْضِ ثُمَّ نَفَضَهَا ثُمَّ
مَسَحَ بِهَا ظَهَرَ كَفِّهِ بِشِمَالِهِ أَوْ ظَهَرَ شِمَالِهِ بِكَفِّهِ ثُمَّ مَسَحَ بِهَا وَجْهَهُ

ความว่า “ความจริงแล้วท่านเพียงแค่นี้ก็เป็นการพอแล้ว หลังจากนั้นท่านนบี
ค็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้ใช้ฝ่ามือทั้งสองตบลงบนฝุ่น แล้วก็สะบัดฝุ่นที่ฝ่ามือทั้ง
สองออกและใช้ฝ่ามือซ้ายลูบหลังมือขวาและใช้ฝ่ามือขวาลูบหลังมือซ้าย แล้วใช้ฝ่ามือทั้ง
สองลูบใบหน้าของท่าน” (มุตตะพะกุน อะลัยฮุ โดยมีการบันทึกในอัลบुकอรียุ เลขที่ : 347
จำนวนนี้เป็นของอัลบुकอรียุและมุสลิม เลขที่: ๓๖๘)

- เมื่อตั้งใจจะทำตะยัมมุมนำให้ชำระตัวเองให้ปราศจากหะดัษที่เกิดจากสาเหตุหลายอย่างพร้อมๆ กัน
เช่น จากปัสสาวะ อุจจาระ หรือฝุ่นเปี้ยก ก็ถือว่าทำตะยัมมุมนำให้ชำระได้ทั้งหมด
- อนุญาตให้ผู้ที่ทำตะยัมมุมนำให้ชำระสิ่งที่อนุญาตให้ผู้มีวุฎูฮ์กระทำได้ เช่นการละหมาด การเงาะวาฟ
การจับต้องมุตหัทฺ เป็นต้น
- การเสียตะยัมมุมนำให้ชำระจะเกิดขึ้นได้จากสิ่งต่อไปนี้
 - 1- เมื่อมีน้ำ

2- เมื่อหมดความจำเป็น เช่นป่วยไข้ เป็นต้น

3- เมื่อเกิดการเสียน้ำละหมาดที่ได้กล่าวมาแล้ว

- สำหรับผู้ที่ไม่มีน้ำหรือดินให้ใช้ หรือมีแต่ไม่สามารถที่จะใช้น้ำและดินได้นั้น อนุญาตให้ละหมาดในสภาพที่ไม่ต้องมีภูฏและไม่ต้องตะยัมมุ้ม โดยไม่จำเป็นต้องละหมาดใหม่อีกครั้ง
- มีการกำหนดให้ตะยัมมุ้มได้ เฉพาะเพื่อทำความสะอาดจากหะดัษเล็กและหะดัษใหญ่เท่านั้น ส่วนนะญิส สิ่งโสโครกทั้งหลายนั้น ไม่ว่าจะอยู่บนร่างกายหรือเสื้อผ้าจะทำความสะอาดโดยการตะยัมมุ้มไม่ได้ หากแต่ต้องชำระล้าง ขจัดออกไปให้หมด หากไม่สามารถขจัดออกไปได้ก็ให้ละหมาดในสภาพที่เป็นอยู่ได้
- สำหรับผู้ที่มีแผลและไม่สามารถที่จะใช้น้ำเพราะจะเป็นอันตรายต่อแผลได้ ให้ใช้น้ำเช็ดส่วนที่เป็นแผลแล้วล้างส่วนอื่นๆ ที่ล้างได้ แต่ถ้าเช็ดส่วนที่เป็นแผลไม่ได้ ให้ทำตะยัมมุ้มแล้วล้างส่วนอื่นๆ ที่ล้างได้
- ผู้ที่ได้ทำตะยัมมุ้มเมื่อละหมาดเสร็จแล้ว หลังจากนั้นได้พบน้ำในขณะที่เวลาละหมาดยังไม่หมด จะทำอย่างไร

มีรายงานจากท่านอะบียู สะอีด อัล คุดรีเยอะะฎิยัลลอฮุอันฮุ กล่าวว่

خَرَجَ رَجُلَانِ فِي سَفَرٍ فَحَضَرَتِ الصَّلَاةَ وَلَيْسَ مَعَهُمَا مَاءٌ فَتَيَمَّمَا صَعِيدًا طَيِّبًا فَصَلَّيَا، ثُمَّ وَجَدَا الْمَاءَ فِي الْوَقْتِ فَأَعَادَا أَحَدُهُمَا الصَّلَاةَ وَالْوُضُوءَ وَلَمْ يُعِدِ الْآخَرُ، ثُمَّ آتَى رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَذَكَرَا ذَلِكَ لَهُ فَقَالَ لِلَّذِي لَمْ يُعِدْ: «أَصَبْتَ السُّنَّةَ وَأَجْرَ أَتَاكَ صَلَاتُكَ» وَقَالَ لِلَّذِي تَوَضَّأَ وَأَعَادَ: «لَكَ الْأَجْرُ مَرَّتَيْنِ»

ความว่า มีชายสองคนออกเดินทางด้วยกัน เมื่อถึงเวลาละหมาด ทั้งสองคนไม่ได้นำน้ำมาด้วย ดังนั้นทั้งสองคนจึงตะยัมมุ้มด้วยดิน แล้วทั้งสองคนก็ได้ละหมาด และเมื่อละหมาดเสร็จแล้วทั้งสองได้พบน้ำในขณะที่เวลาละหมาดยังไม่หมด ดังนั้นหนึ่งในสองคนได้อาบน้ำละหมาดแล้วละหมาดใหม่ ส่วนอีกคนหนึ่งไม่ได้ละหมาดใหม่ หลังจากนั้นทั้งสองคนได้ไปหาท่านเราะสูลุลลอฮุ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลิม แล้วได้เล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ท่านฟัง ท่านจึงกล่าวแก่ผู้ที่ไม่ได้ละหมาดใหม่ว่า “ท่านทำถูกต้องตามสุนนะฮฺแล้ว และละหมาดของท่านนั้นก็ใช้ได้แล้ว” และกล่าวแก่ผู้ที่อบน้ำละหมาดแล้วละหมาดใหม่ว่า “สำหรับท่านนั้นได้บุญสองครั้ง” (เป็นหะดัษที่เศาะฮิหฺ รายงานโดยอบูดาอูด เลขที่:338 จำนวนนี้เป็นของอบูดาอูด โปรดดูในเศาะฮิหฺอบูดาอูด เลขที่:328 และรายงานโดยนะสาอีย เลขที่: 433โปรดดูในเศาะฮิหฺนะสาอีย เลขที่:420)